

Uchwała nr XXIII/165/17

Rady Miejskiej w Bardzie

z dnia 30.03.2017 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania
Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2022**

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016r. poz. 446 ze zm.) oraz art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930 ze zm.) oraz art. 6 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015r. poz. 1390) uchwała się, co następuje:

§ 1

Uchwała się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2022 w brzmieniu ustalonym w załączniku nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Bardo.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

RADA MIEJSKA
w Bardzie
ul. Rynek 2, 57-256 Bardo
tel. 074/ 817 14 78, fax 074 817 14 24

Przewodniczący
Rady Miejskiej w Bardzie
mgr Andrzej Kardaś

RADCA PRAWNY
mgr Marek Tywacz

Uzasadnienie
do Uchwały Rady Miejskiej w Bardzie

nr XXIII/165/17
z dnia 30.03.2017r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy
w Rodzinie na lata 2017-2022

W myśl zapisów Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie do zadań własnych Gminy między innymi należy tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, opracowywanie i realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Realizacja powyższych zadań w Gminie Bardo prowadzona będzie w oparciu o Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, którego głównym celem będzie zminimalizowanie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz stworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu pomocy dla osób zagrożonych bądź uwikłanych w zjawisko przemocy.

W związku z powyższym podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2022 jest w pełni uzasadnione.

Z up. BURMISZ
Miasta i Gminy Bardo
Z-ca Burmistrza
mgr Krystyna Sobieraj

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA 2017 – 2022

I. WPROWADZENIE

Uchwalenie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Bardo przez Radę Gminy to zadanie wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Celem strategicznym programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz zwiększanie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy. Program określa szczegółowe zadania do realizowania ukierunkowane na: rozwój systemu przeciwdziałania przemocy oraz współpracy międzyinstytucjonalnej, zapewnienie dostępności pomocy osobom i rodzinom z problemem przemocy domowej, kształtowanie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie określa dla samorządu gminnego następujące zadania:

- I. opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- II. prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działanie edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- III. zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- IV. tworzenie zespołów interdyscyplinarnych;

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Bardo ma charakter długofalowy. Działania obejmują lata 2017–2022. W miarę potrzeb i sytuacji społecznych mogą ulegać zmianom i udoskonaleniom.

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
(t.j. Dz. U. z 2015r. poz. 1390)
- ustawa z dnia 12 marca z 2004 r. o pomocy społecznej
(Dz. U. z 2016 r. poz. 930 ze zm.)
- ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
(t.j. Dz. U. z 2015 roku, poz. 1286)

Program jest spójny z Programami:

- Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy
- Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Bardo na lata 2017-2020,
- Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Bardo na rok 2017

II.

DEFINICJA PRZEMOCY W RODZINIE

Podstawowym dokumentem regulującym działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest ustawa z dnia 29 listopada 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, która pojęcie przemocy definiuje jako jednorazowe lub powtarzające się umyślne działania naruszające prawo lub dobra osobiste osób najbliższych w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, naruszające jej godność, nietykalność cielesną, wolność w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym. Definicja przemocy zawiera cztery podstawowe kryteria na podstawie których, najczęściej rozpoznaje się przemoc w rodzinie są to:

- Intencjonalność – jest zamierzonym działaniem ukierunkowanym na ofiarę i ma na celu kontrolowanie jej i podporządkowanie; zmierza do osiągnięcia jakiegoś celu,

- Dysproporcja sił – brak równowagi sił w rodzinie –jedna osoba jest zdecydowanie silniejsza od pozostałych osób i mając tego świadomość wykorzystuje swoją przewagę;
- Naruszanie godności i praw – osoba stosująca przemoc narusza godność innych osób, poprzez np. poniżanie, wyśmiewanie, ośmieszanie,
- Powodowanie cierpienia i szkód – sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody doświadczenie bólu i cierpienia sprawia, że ofiara ma mniejszą zdolność do samoobrony.

Wyróżnia się następujące rodzaje przemocy:

- Przemoc fizyczna – każde agresywne zachowanie skierowane przeciwko ciału ofiary, mogące prowadzić do bólu oraz fizycznych obrażeń (m.in. popychanie, obezwładnienie, szarpanie, policzkowanie, uderzanie pięścią, kopanie, duszenie, rzucanie przedmiotami).
- Przemoc psychiczna – agresywne zachowania które mają na ogół charakter poniżający lub budzący poczucie zagrożenia i wywołują emocjonalny ból i cierpienie (m.in. wyśmiewanie, wyzywanie, krytyka, groźby, kontrolowanie i ograniczenie kontaktu z innymi osobami).
- Przemoc ekonomiczna – uniemożliwianie dostępu do rodzinnych dostępów finansowych, okradanie, zaciąganie kredytów i zmuszanie do zaciągania pożyczek wbrew woli współmałżonka (m. in. Odbieranie zarabianych pieniędzy, niezaspokajanie materialnych potrzeb rodziny, uniemożliwianie podjęcia pracy).
- Przemoc seksualna-wymuszanie pożycia seksualnego lub nieakceptowanych i niechcianych praktyk seksualnych. Przemoc seksualna jest często przez ofiary molestowania ukrywana, co w znacznym stopniu utrudnia im udzielanie pomocy.
- Zaniedbania - ciągle niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych. Rodzaje przemocy: fizyczna, psychiczna, ekonomiczna i seksualna mogą się przenikać, ale każda może też występować osobno. Osoby dotknięte przemocą w rodzinie często doświadczają kilku jej form jednocześnie, przemoc

w rodzinie najczęściej nie jest jednorazowym zdarzeniem. Zazwyczaj, jeżeli ktoś raz zastosował przemoc wobec bliskich osób, może zastosować ją po raz kolejny. Osoby zajmujące się zawodowo przemocą w rodzinie obserwują, że przemoc powtarza się w charakterystycznym schemacie zwanym cyklem przemocy.

III.

ANALIZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH NA TERENIE GMINY BARDO

W celu właściwego zaplanowania podejmowanych działań niezbędne jest dokonanie analizy problemów społecznych w gminie z uwzględnieniem problemu przemocy w rodzinie. Gmina Bardo liczy 5315 mieszkańców (stan na 31.12.2016r.). Dominującą grupę wiekową stanowią mieszkańcy w wieku produkcyjnym, mężczyźni między 18 a 65 rokiem życia –1847 osób oraz kobiety między 18 a 60 rokiem życia –1544.

Według danych członków Interdyscyplinarnego Zespołu do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Bardo procedurę „Niebieskie Karty” w 2016r. realizowano w 15 środowiskach. Ze statystyk wynika, że sprawcą przemocy głównie była osoba uzależniona od alkoholu.

Z danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynika, że w okresie 2016 roku wpłynęło 14 wniosków celem rozpoczęcia procedury zobowiązania do leczenia uzależnienia od alkoholu, zostały 122 wezwane osoby na posiedzenia Komisji w celu podjęcia przez nich stosownych działań życia bez alkoholu, a 1 wniosek został skierowany do Sądu na przymusowe leczenie.

Z danych Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że 15,11% ludności gminy korzysta z zasiłków pomocy społecznej. Wśród tej grupy 29 rodzin to rodziny z problemem alkoholowym, a 2 to rodziny z przemocą gdzie prowadzona jest procedura „Niebieskiej Karty”. Ofiarami przemocy były najczęściej kobiety. Sprawcami byli mężczyźni, w większości przypadków uzależnieni od alkoholu. Na podstawie wywiadów środowiskowych i spostrzeżeń pracowników socjalnych wynika, że zjawisko przemocy na terenie Gminy nie jest rozpowszechnione. Nie należy jednak tego problemu bagatelizować lub pozostawiać jako nie istniejący, albowiem sprawy związane z przemocą często jeszcze przez niektórych są skrywane i być może o wielu przypadkach pracownicy socjalni mogą nie mieć rozeznania. Do

przemocy w rodzinie dochodzi zazwyczaj w tak zwanych „czterech ścianach”, jest to problem mało wykrywany dlatego też strategią rozwiązywania owego problemu będzie zwiększenie świadomości osób i całych rodzin w odniesieniu do problemu przemocy.

IV.

ADRESACI PROGRAMU:

Program przeznaczony jest dla mieszkańców Gminy Bardo głównie skierowany jest do:

1. Ofiar przemocy w rodzinie:
 - dzieci,
 - współmałżonkowie lub partnerzy w związkach nieformalnych,
 - osoby starsze,
 - osoby niepełnosprawne,
2. Sprawców przemocy w rodzinie.
3. Przedstawicieli instytucji i służb pracujących z osobami i rodzinami zagrożonymi bądź dotkniętymi przemocą.
4. Społeczności lokalnej.

Cel główny programu

Zmniejszenie skali zjawiska przemocy oraz tworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia dla osób zagrożonych bądź uwikłanych w przemoc oraz ochrony ofiar przemocy.

Cele szczegółowe programu:

Koordynacja działań pomocowych realizatorów programu

"Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy na lata 2017–2022"

Zadanie 1:

Działalność Interdyscyplinarnego Zespołu do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie:

Cel zadania:

Szybkie i skuteczne podejmowanie działań zmierzających do zapewnienia bezpieczeństwa oraz zatrzymania przemocy w rodzinie, a także planowanie i realizacja działań pomocowych w oparciu o diagnozę potrzeb.

Realizacja zadania:

- Kompleksowa pomoc rodzinom dotkniętym zjawiskiem przemocy,
- Przyjmowanie zgłoszeń dotyczących przemocy domowej i uruchamianie procedur mających na celu powstrzymanie przemocy,
- Wypracowanie procedur interwencji kryzysowej wobec ofiar i sprawców przemocy;
- Kierowanie ofiar i sprawców przemocy do odpowiednich specjalistów;
- Monitorowanie sytuacji w rodzinach, w których dochodzi do przemocy, a w szczególności uruchamianie współpracy między różnymi instytucjami pomocowymi,
- Zbieranie materiałów dowodowych zgodnie z procedurą „Niebieskiej Karty”,
- Gromadzenie informacji na temat instytucji udzielających pomocy rodzinom, w których występuje zjawisko przemocy domowej,
- Analiza wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku leczenia odwykowego składanych do GKRPA pod kątem związku między nadużywaniem alkoholu a stosowaniem przemocy,
- Występowanie z zawiadomieniami do prokuratury o podejrzeniu popełnienia czynów określonych w art. 2 § 2 Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Zadanie 2:

Systematyczna edukacja środowiska lokalnego.

Cel zadania:

Przygotowanie i udostępnienie materiałów o charakterze informacyjnym i edukacyjnym. Ułatwienie dostępu do podstawowych informacji z zakresu przeciwdziałania przemocy oraz podniesienie poziomu wiedzy mieszkańców gminy na temat przemocy domowej.

Realizacja zadania:

- Umieszczenie informacji na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy oraz w Ośrodku Pomocy Społecznej w Bardzie, Komendzie Powiatowej Policji, Szkołach i Placówkach opieki zdrowotnej oraz systematyczne aktualizowanie tych informacji,
- Rozpowszechnianie broszur i ulotek dotyczących zjawiska przemocy,
- Publikowanie na stronie internetowej Gminy Bardo o lokalnym systemie pomocy i wsparcia osób uwikłanych w zjawisko przemocy domowej,

Zadanie 3:

Promowanie efektywnych sposobów rozwiązywania konfliktów w rodzinie oraz sposobów radzenia sobie z agresją i złością.

Cel realizacji zadania:

Nabycie umiejętności rozwiązywania konfliktów oraz radzenia sobie z agresją.

Realizacja zadania wobec wybranych grup:

1. Dzieci i młodzież: Promowanie zajęć edukacyjno – wychowawczych w szkołach i świetlicach środowiskowych,
 - Realizacja szkolnych programów profilaktyki przemocy,
 - Wspieranie aktywnych form spędzania czasu wolnego promujących zachowania bez agresji
2. Dorośli:
 - Konsultacje z terapeutą,

- Terapia dla osób uzależnionych i wspólnie uzależnionych,
- Uczestnictwo w spotkaniach grupy AA oraz grupy terapeutycznej

Zadanie 4:

Systematyczna edukacja przedstawicieli różnych grup zawodowych stykających się z problematyką przemocy w rodzinie. Udział osób i grup zawodowych w specjalistycznych szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy.

Cel realizacji zadania

- Podniesienie poziomu wiedzy różnych grup zawodowych stykających się z problematyką przemocy,
- Profesjonalne przygotowanie poszczególnych grup do realizacji działań pomocowych,
- Udział w szkoleniach i konferencjach organizowanych dla osób i grup zawodowych bezpośrednio związanych z problematyką przemocy domowej

• V.

REALIZATORZY PROGRAMU

- Urząd Gminy w Bardzie,
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Bardzie,
- Powiatowe Centrum Poradnictwa Pedagogiczno - Pedagogicznego,
- Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Komenda Powiatowa Policji w Ząbkowicach Śl.,
- Placówki Opieki Zdrowotnej,
- Placówki Oświatowe działające na terenie gminy Bardo
- Sąd Rejonowy w Ząbkowicach Śl.

VI. MONITOROWANIE

Burmistrz Miasta i Gminy Bardo sprawuje na bieżąco nadzór nad realizacją programu i podejmuje niezbędne działania zmierzające do osiągnięcia celów wyznaczonych w programie.

VII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Źródłem finansowania zadań zawartym w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie są środki własne Gminy, środki własne powiatu oraz pozyskane dotacje celowe na realizację zadania z tego zakresu.

RADA MIEJSKA
w Bardzie
ul. Rynek 2, 57-256 Bardo
tel. 074/ 817 14 78, fax 074 817 14 24

Przewodniczący
Rady Miejskiej w Bardzie
mgr Andrzej Karciński